GŁOS GÓRNIKA

Organ Związku Górników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego

„GŁOS GÓRNIKA" wychodzi 25-go każdego miesiąca. Członkowie Związku Górników „Zjednoczenia Zawod. Polskiego" otrzymują go bezpłatnie. Pojedyńczy numer kosztuje 0,50 zł. Abonament rocznie 6 zł. :: Ogłoszeń nie umieszcza się.

SZCZĘŚĆ BOŻE!

Listy do redakcji „GŁOSU GÓRNIKA" należy frankować i podać na nich dokładny adres piszącego. Redakcja, Administracja Biuro Związku Górników „Zjednoczenia Zawodowego Polskiego" znajduje się w Katowicach, przy ulicy Andrzeja 21, narożnik ul. Wandy. :: Telefon 1090.

Pismo miesięczne poświęcone obronie interesów polskich górników i ich pokrewnych zawodów.

Nr. 6. | KATOWICE, dnia 25-go czerwca 1933 r. | Rok XXX.

V. Walne Zebranie Związku Górników Z. Z. P.

(Ciąg dalszy)

W trakcie ostatnich wyjaśnień w tych sprawach *ukończyła obrady swoje Komisja statutowa*. Przejmuje przewodnictwo *drh. Grajek referując z polecenia Komisji.*

Pod względem zasadniczem podkreśla drh. Grajek konieczność jaknajdalej idącego ujednolicenia na tle ustrojowem statutów wszystkich Związków Z. Z. P., oraz oddzielenie od właściwego statutu, działu świadczeniowego, który ma być ujęty w osobnej części uchwalonej również przez Walne Zebranie pod tytułem: „Regulamin Opłat i Wsparć". Nikt pod tem względem nie podniósł sprzeciwu i wobec tego reformując część statutową wskazał i objaśniał drh. Grajek postulaty zasadnicze pod względem ustrojowem projektowanego statutu, ustalonego przez Radę Z. Z. P. jako najwyższej władzy Z. Z. P. Idąc po linji tegoż projektu małe tylko zmiany proponuje Komisja statutowa Walnemu Zebraniu do przyjęcia. Uwzględniając zaproponowane przez Komisję statutową poprawki *został przedłożony przez Zarząd Główny projekt w oddzielnem głosowaniu nad każdem artykułem i w ostateczności nad całością, jednogłośnie przyjęty.*

W ten sam sposób uchwalony został projekt regulaminu Opłat i Wsparć. I ten projekt przedłożony przez Zarząd i zmieniający w pewnej mierze dotychczasowe podstawy płacenia składek i wsparć, podyktowane koniecznością czasu obecnego, Komisja statutowa potraktowała pełnem zrozumieniem sytuacji i potrzeb członków oraz zrozumieniem ogólnych zadań Związku na przyszłość, proponując Walnemu Zebraniu drobne tylko odchylenia od tegóż projektu, które też i przyjęto.

Uchwalono, że statut oraz Regulamin Opłat i Wsparć ma wejść w życie od 1 czerwca br. z tem jednakowóż zastrzeżeniem, że wejście w życie statutu ostatecznie zależne jest od daty zarejestrowania statutu przez głównego Inspektora Pracy.

Przystępując do dalszego porządku dziennego wyboru Zarządu Głównego, Komisji Rewizyjnej oraz Delegatów na Sejmik Z. Z. P. oświadcza drh. Grajek, że tak jak Zarząd Główny tak też i urzędnicy i funkcjonarjusze Związku starali się spełniać sumiennie obowiązki swoje nałożone im przez IV. Walne Zebranie Związku. Nie ich to wina, że nie wszystkie postulaty w zupełności zostały przeprowadzone, gdyż przeszkodą pod tem względem były różne okoliczności wynikłe z ogólnego kryzysu gospodarczego i walki na tem tle, którą zarząd i wszyscy urzędnicy Związku byli w zupełności zajęci w obronie zagrożonych interesów i bytu warstw pracujących. Kończąc wywody oddaje drh. Grajek przewodnictwo Walnego Zebrania celem przeprowadzenia wyboru Zarządu Głównego, w ręce przewodniczącego Wydziału Rady Z. Z. P. drh. Mańkowskiego.

Druh Mańkowski obejmując przewodnictwo stwierdza ze zadowoleniem, że ustępujący Zarząd dokonał istotnie wielkich rzeczy, a pomiędzy temi do najważniejszych zaliczyć należy, że pomimo kataklizmu, jaki ogarnął świat gospodarczy, sprostał swoim zadaniom i uchronił Związek Górników od poważniejszych wstrząsień oraz członków od większych jeszcze strat i upośledzeń, ca co Delegaci winni być zarządowi ustępującemu wdzięczni. Wywody drh. Mańkowskiego spotkały się z ogólnem uznaniem obecnych delegatów.

W myśl życzeń wyrażonych zapytuje się drh. Mańkowski czy wybory Zarządu mają się odbyć zgodnie z statutem przez aklamację. Sprzeciwia się jednakowóż w imieniu Zarządu drh. Grajek, który żąda już z zasadniczych względów przeprowadzenia wyborów głosowaniem tajnem przez kartki. Pomimo dalszego sprzeciwu niektórych delegatów zarządził prezwodniczący wybory tajne, które wydały następujący rezultat: *Na 51 delegatów uprawnionych do głosowania wybrani zostali drh. Grajek 48 głosami na prezesa, drh. Kot 48 głosami na sekretarza i zastępcy prezesa, oraz drh. Urbańczyk 50 głosami na skarbnika.*

Po oświadczeniu wybranych przyjęcia wyboru oddał drh. Mańkowski przewodnictwo w ręce drh. Garjka celem przeprowadzenia dalszych wyborów.

Wobec tego, że pewni delegaci domagali się zmian niektórych propozycji Komisji mand. *przyjęto po dłuższej dyskusji wniosek proponowania członków Komisji Rewizyjnej przez zainteresowane obwody.* Według tych propozycyj pokrywających we większej części propozycjami Komisji Matki, wybrano przez aklamację do Komisji Rewizyjnej następujących druhów: Depta Świętochłowice, Stania Bierułtowy, Kasperek Górne Łaziska, Śmigielski Giszowiec, Borkowy Król. Huta, Kapuścik Jaworzno, Mandrela Siemianowice. Jako zastępców wzgl. członków uzupełniających do Komisji Rewizyjnej wybrano drh. Ochojskiego, Maturę i Famułę.

Jako delegatów na Sejmik Z. Z. P. wybrano przez aklamację drh. Maturę, Pawlaka, Szylera i Szymika.

Jko zastępców wybrano drurów Musialskiego i Manowskiego.

W wolnych głosach 3 tylko delegatów zabrało głos w sprawach związkowych i po umotywowaniu przez jednego z delegatów przyjęto jednogłośnie wniosek następującej treści:

Walne Zebranie Związku Górników upoważnia Zarząd Główny Związku do obdarowania urzędników Związku nie wyłączając członków Zarządu Głównego tegóż Zarządu prezentem pamiątkowym po stwierdzeniu 25-letniej sumiennej pracy związkowej i to zwyczajem stosowanym przez dyrekcję kopalń wobec swych jubilatów.

Przyjęto również wniosek wysłania odpowiednich telegramów lub listów do P. Prezydenta, do Jego Ekscelencji, Ks. Biskupa Adamskiego i Ks. Biskupa Dr. Kubiny, oraz p. Wojewodę Dr. Grażyńskiego treści następującej:

Pan Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
Prof. Ignacy Mościcki
Warszawa—Zamek

V Walne Zebranie Związku Górników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego obradujące w dniu 30-go kwietnia br. w Katowicach, śle Pierwszemu Obywatelowi Rzeczpospolitej Polskiej wyrazy hołdu i zapewnienia, że zorganizowany w Związku Górników świat pracy zawsze wiernie stać będzie na straży interesów Macierzy i nienaruszalności jej granic.

Prezydjum Walnego Zebrania
(—) Kot, Grajek, Urbańczyk.

* * *

Pan Wojewoda Śląski
Dr. Grażyński
Katowice.

V. Walne Zebranie Związku Górników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego obradujące w dniu 30-go kwietnia br. w Katowicach, składa serdecznie podziękowanie za nadesłane życzenia oraz zapewnienia, że w zakresie swoich możliwości Związek będzie realizować myśl, że warstwie pracującej będzie się lepiej powodziło, gdy Państwo będzie potężne i bogate. Potęgę i bogactwo stwarzy tyl-

Wzmożony atak przemysłowców
na zarobki robotników w przemyśle górniczym

W ostatnich tygodniach daje się zauważyć szczególnie wzmożony atak ze strony przemysłowców na obecne zarobki robotnicze. Atak ten idzie równomiernie w wszystkich trzech zagłębiach węglowych, w kierunku obniżenia istniejących obecnie zarobków. We wszystkich trzech zagłębiach istnieją umowy zarobkowe, które dotychczas nie zostały wypowiedziane. Pomimo tego, przemysłowcy pod groźbą redukcji robotników żądają dobrowolnej zgody na zarobki niższe jak umowy przewidują. Zagłębie Dąbrowskie i Krakowskie żąda od robotników zgody na 15 %-wą obniżkę, wykładając po kopalniach listy w których muszą się robotnicy podpisywać na obniżkę pod groźbą zwolnienia z pracy. Za tą obniżką przeprowadzają dzisiaj agitację nawet urzędnicy niżsi. Pozatem zamierzają kopalnie przeprowadzić daleko idące redukcje w Zagłębiu Krakowskiem. Związki zawodowe interwenjowały w tych sprawach u Inspektora Pracy oraz w Ministerstwie Opieki Społecznej, jednakże przemysłowcy pomimo tego wykonują swoje zamiary nie krępując sie wogóle tem, co władze na to powiedzą.

Nie lepiej przedstawia się sytuacja w Zagłębiu Śląskim. W ostatnich tygodniach zgłoszono zamknięcie kopalń w obwodzie Centralnym jak i w Rewirze południowym. Znana jest ogółem sprawa zamknięcia kopalni Pokoju, gdzie robotnicy przystąpili do strejku włoskiego i chociaż kopalni nie zamknięto, to jednak przeprowadzono redukcję kilku set robotników. Pozatem zgłoszono wnioski co do kopalni Wirek, Hillebrand, Litandra, Wolfgang-Wawel, kopalń skarbowych, gdzie częściowo zamierzano zamknąć względnie przeprowadzić większe redukcje. Taksamo zgłoszono zamknięcie kopalń Pszczyńskich Brady i Piast. Wnioski te dotychczas nie załatwiono, lecz znów przychodzą nowe żądania do Komisarza Demobilizacyjnego.

W ostatnich dwóch tygodniach wpłynęły do Komisarza Demobilizacyjnego masowe wnioski ze strony zarządów kopalń w Rewirze południowym o zezwolenie na zamknięcie następujących kopalń: Blücher i Donnermark, w Chwałowicach. Kopalnie te zatrudniają około 2.700 robotników, z których około 500 znajduje się na turnusie. Wniosek o przejściowe uruchomienie zgłosiła także kopalnia Hoym, która zatrudnia 1.600 robotników, z tego 500 no urlopowym turnusie. Wniosek o całkowite unieruchomienie zgłosiła kopalnia „Ema", która zatrudnia 1.700 robotników, z których około 600 ma urlop turnusowy. Pozatem zgłosiła kopalnia „Roemera" należąca do Rybnickiego Gwarectwa Węglowego redukcję na 800 robotników. Kopalnia ta zatrudnia około 1.600 robotników. Kopalnia „Anna" w Pszowie zwolniła z pracy 360 robotników.

Że baronowie węglowi wypowiedzą walkę Rządowi i robotnikom, a przedewszystkiem związkom robotniczym przed wygaśnięciem obecnej umowy zarobkowej w przemyśle węglowym było do przewiddzenia. Znane są także metody kapitalistów, którzy nie przebierają w środkach dla osiągnięcia swojego celu. Jednakże ostatnia akcja jest tak potworna i wyrafinowana, że zasługuje na jaknajostrzejsze potępienie. Akcja ta jest temwięcej podłą, ponieważ poprzedza ją akcja za dobrowolną obniżką zarobków.

Odwołanie się do Rady Zakładowej a następnie do załogi, żeby się zgodziła dobrowolnie na obniżkę zarobków, gdyż w przeciwnym razie kopalnia będzie zamknięta, nastąpiło najprzód na kopalni „Hoym", a gdy w tajnym głosowaniu załoga na obniżkę się nie zgodziła, zgłoszono wniosek o zamknięcie kopalni.

Taki argument ma przekonać robotnika, który wyniszczony przez ciągłe świętówki godzi się ostatecznie na obniżkę już tak głodnego zarobku i przemysłowcy odnoszą wtenczas łatwo zwycięstwo. Na obniżkę zarobków zgodziła się załoga kopalni „Emy" i „Anny". Ponieważ zaś załoga kopalni „Roemer" na obniżkę zarobków się nie zgodziła, zgłoszono redukcję 800 roboteników, ażeby przeto i na tej kopalni wymusić zgodę na ustępstwa.

Takie postanowienie kwestji wywołało ogromne oburzenie pomiędzy załogami Gwarectwa Rybnickiego i po długotrwałych interwencjach przedstawicieli Związków Zawodowych zaproponował przedstawiciel Rządu p. Kom. Demobilizacyjny polubowy Arbitraż. W sobotę dnia 17 czerwca br. odbyło się posiedzenie polubowej Komisji Arbitrażowej, która po 5 i ½ godzinnych obradach wydała orzeczenie, że na przeciąg 6 miesięcy, to jest do końca bieżącego roku, obniża się zarobki podstawowe na kopalni i koksowni Emy o 10 %, na kopalni Anna i Rymer o 9 %, na Charloty o 5 %, z tem, że na kopalniach Anna, Rymer i Charloty, obniża się w ten samem stosunku dodatki socjalne. Gwarectwo Rybnickie zgadza się na czas trwania umowy wycofanie wszystkich redukcji, utrzymanie kopalni Emy w ruchu, zaprzestania masowych redukcji zarobków, oraz danie możliwości załodze przepracowania conajmniej 19 dniówek w miesiącu.

Więc na powyższych kopalniach przemysłowcy osiągnęli swoje, zaś śladem tych kopalń będą chciały napewno pójść zagrożone kopalnie Donnersmarck i Blüchera, bo przy ostatniej konferencji Rad Zakładowych z przedstawicielami Głównej Dyrekcji dano do zrozumienia, że innego wejścia nie będzie, jeżeli kopalnie mają być nadal czynne.

Tak przedstawia się sytuacja w przemyśle węglowym. Przemysłowicy wytworzyli przez tę akcję stan bezprawny, który może mieć fatalne następstwa, bo aczkolwiek pewna część załóg niby zgodziła się na obniżkę zarobków, to jednak uczyniła to pod przemusym i presją przemysłowców. Oburzenie na takie postępowanie przemysłowcóów jest bardzo wielkie. Wiemy, że położenie przemysłu węglowego jest ciężkie. Czy jednakże w Państwie praworządnym można pozwolić jednostkom na szantaż, przezco ucierpi nie tylko liczna masa robotnicza ale i Państwo?

Naszem zdaniem wzmożona akcja przemysłowców w kierunku obniżki zarobków jest celowa i idzie w kierunku postawienia robotników i Związki Zawodowe przy upłynięciu umowy zarobkowej przed dokonanem faktem przeprowadzonej obniżki zarobków i tem samem do rozbicia istniejących Związków Zawodowych. Robotnicy powinni zrozumieć, że czembardziej przemysłowcy wytężają swoje siły w kierunku rozbicia szeregów związkowych, tem więcej powinien robotnik dążyć przez wstępowanie w szeregi organizacyj zawodowych.

ko zgodna i tworcza praca wszystkich obywateli.

Prezydjum Walnego Zebrania
(—) Kot, Grajek, Urbańczyk.

* * *

Jego Ekscelencja Ks. Biskup Śląski
Dr. Adamski
Katowice.

V. Walne Zebranie Związku Górników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego obradujące w dniu 30 kwietnia br. w Katowicach, śle Jego Ekscelencji wyrazy czci i hołdu zapewniając, że jedyne wyjście z szalejącego kataklizmu dziejowego oraz odbudowania sprawiedliwego porządku społecznego widzi tylko przez wprowadzenie w czyn zawartych wskazań ogłoszonych w encyklikach Rerum Novarum i Quadragesimo Anna.

Prezydjum Walnego Zebrania
(—) Kot, Grajek, Urbańczyk.

List treści analogicznej wysłano również do Jego Ekscelencji Ks. Biskupa Dr. Kubiny w Częstochowie.

Po przedstawieniu wytycznych pod względem działalności Związku w kierunku złagodzenia względnie zlikwidowania kryzysu i pomocy bezrobotnym, przyjęło Walne Zebranie rezolucję następującej treści:

Rezolucja:

W chwili szalejącego kataklizmu dziejowego, który 1/3-cia ludności pracującej świata pozbawił pracy i ludzkiego bytowania, V-te Walne Zebranie Związku Górników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego obradujące w dniu 30-go kwietnia br. w Katowicach stwierdza, że jedyna droga do odbudowy sprawiedliwego porządku społecznego prowadzi przez uspołecznienie wszystkich warsztatów pracy. V-te Walne Zebranie uważa, że u źródeł kryzysu tkwi nieracjonalny podział dochodu społecznego, opartego na wyzysku warstw pracujących, który w konsekwencji obraca się przeciwko kapitalistycznym przedsiębiorstwom w postaci ograniczenia rynków zbytu. Wytworzoną sytuację ilustruje wymówny fakt, że w chwili gdy miljony pracowników tak fizycznych jak umysłowych zepchnięto na dno nędzy, składy i magazyny przepełnione są wytworami pracy, które w wielu wypadkach świadomie się niszczą. W tym stanie rzeczy istotne usunięcie światowego kryzysu możliwe jest tylko na drodze radykalnej zmiany dotychczasowego systemu, podstaw produkcji i podziału dochodu społecznego.

Pierwszym i jedynie skutecznym środkiem w tym kierunku winno być znaczne podwyższenie siły nabywczej warstw pracujących przez podwyższenie płac i skrócenie dnia roboczego, a nie odwrótnie.

Jeżeli chodzi o natychmiastowe wyszukanie środków zaradczych przeciw wzmożonej obcej konkurencji, a utrzymanie w ruchu rodzimych warsztatów pracy, a szczególnie w polskim Zagłębiu węglowym, należy zdążać do zniesienia Karteli, Koncernów, Syndykatów i im podobnych nadbudówek, które pochaniają lwią część dochodów. Niezależnie od powyższego V-te Walne Zebranie domaga się ustawowego uregulowania i ścisłej kontroli poborów członków dyrekcyj i rad nadzorczych tak w przedsiębiorstwach prywatnych jak i państwowych. mianowicie ich tantjem i gratyfikacyj oraz innych ukrytych dochodów. Szczególnie zaś V-te Walne Zebranie Związku Górników domaga się od czynników miarodajnych:

1) Rozszerzenia prawa i konpetencji Komisarza Demobilizacyjnego w kierunku prawa ingerencji w wypadkach częściowego lub całkowitego unieruchomienia zakładów pracy.
2) Natychmiastowe podjęcia wszelkich możliwości i planów uruchomienia robót stwarzających warunki rozwoju gospodarczego w kraju, przedewszystkiem budowę dróg komunikacyjnych i sieci elektryfikacyjnych celem zmniejszenia bezrobocia.
3) Rozpoczęcia prac osiedlania na roli wszystkich tych bezrobotnych którzy dawniej ze wsi napłynęli do przemysłu i dziś utracili pracę w temże przemyśle.
4) Jak najrychlejszego poczynienia gremjalnych zamówień rządowych dla zakładów pracy w zagłębiach węglowych, celem rozpoczęcia stopniowego likwidowania bezrobocia.
5) Wobec nowego zamachu unieruchomienia zakładów pracy domagamy się natychmiastowego skozystania i wyzyskania uprawnień dekretów Pana Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie kontroli państwowej nad przemysłem węglowym.
6) Przeprowadzenie nowelizacji do ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, idącej w kierunku zwiększenia i rozszerzenia pomocy w zasikach dla bezrobotnych i krótkopracujących.
7) V-te Walne Zebranie wzywa wszystkich górników polskiego Zagłębia węglowego do wstąpienia w szeregi Związku Górników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego celem zrealizowania wyżej wymienionych postulatów.

Po przedstawieniu i z ilustrowaniu sytuacji w Niemczech zwłaszcza prześladowań i gwałtów wobec Polaków, oraz uniemożliwienia lub ograniczenia działalności Zjednoczenia Zawodowego w Niemczech ignorując nawet przy tem obowiązujące umowy międzynarodowe, przyjęto jednogłośnie rezolucję następującej treści:

Delegaci Związku Górników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego zgromadzeni w dniu 30-go kwietnia 1933 r. w Katowicach, na Walnem Zebraniu Związku Górników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, biorąc pod uwagę fakt prześladowania i gwałty wobec mniejszości narodowych w Niemczech a szczególnie narodowości polskiej i to zwłaszcza na tle działalności polskich związków zawodowych w Niemczech, uchwalili jednogłośnie następującą rezolucję:

Od czasu zaszłych w Niemczech zmian politycznych, utrudnia względnie uniemożliwia się tam ze strony urzędowej polskiem związkom zawodowym swoją działalność. Nie dopuszcza się pomiędzy innemi Zjednoczenie Zawodowe Polskie w Bochum do pertraktacyj z związkiem właścicieli kopalń (Zechenverband w Essen). Na Śląsku Opolskim natomiast zawiesza się na mocy uchwały *Komisarza rządowego w porozumieniu z Prezydentem rejencji w Opolu* członków rad zakładowych, podawając jako powód nie motywy przewidzianej w odnośnej ustawie, *lecz zmienione warunki wewnętrznopolityczne Państwa.* Taki wypadek ostatnio miał miejsce na kopalni Konkordja w Zabrzu, gdzie usunięto w ten sposób z Rady zakładowej długoletniego członka Rady p. Wyderę, członka polskiego Związku zawodowego, mającego obywatelstwo niemieckie. — Pozatem zmusza się członków polskich związków zawodowych jak Zjednoczenia Zawodowego Pol

Wyciąć i zachować!

Statut

ZWIĄZKU GÓRNIKÓW ZJEDNOCZENIA ZAWODOWEGO POLSKIEGO.

Dział I.
Nazwa, siedziba i charakter Związku.

§ 1.
Nazwa Związku.

Związek nosi nazwę „Związek Górników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego".

§ 2.
Siedziba i teren działalności Związku.

Siedziba Związku jest miasto Katowice, teren działalności Rzeczypospolita Polska.

§ 3.
Charakter Związku.

Związek jest organizacją zawodową, bezpartyjną, demokratyczną, opartą na zasadach narodowych i etyce chrześcijańskiej.

Związek szanuje przekonania swoich członków, wyklucza jednak sprawy polityczne i spory religijne.

Związek należy i jest członkiem zrzeszenia związkowego p. n. „Zjednoczenie Zawodowe Polskie" z siedzibą w Poznaniu.

Związek jest osobą prawną w myśl uprawnień nadanych mu przez odnośne ustawodawstwo.

Dział II.
Cele i środki działania Związku.

§ 4.
Cele Związku.

Związek ma następujące cele:

a) skupienie w Związku wszystkich pracowników przemysłu górniczego.

b) obronę prawną i obronę interesów socjalnych, ekonomicznych i zawodowych swych członków.

c) dążenie do osiągnięcia sprawiedliwego wynagrodzenia pracy, odpowiadającego wartości pracy wykonanej przez robotnika, oraz stworzenia odpowiednich warunków pracy.

d) dążenie do podniesienia poziomu kultularnego, społecznego, moralnego i materjalnego, produkcji i jej wymiany, oraz do uzyskania przynależnego robotnikowi stanowiska w społeczeństwie;

e) dążenie do ograniczenia czasu pracy oraz poprawy przepisów ochronnych zabezpieczających życie i zdrowie pracowników;

f) dążenie do poprawy stosunków mieszkaniowych i zdrowotnych warstwy pracującej;

§ 5.
Środki działania Związku.

Dla osiągnięcia celów, w § 4 wymienionych, Związek:

a) zastępuje członków Związku przed pracodawcami, urzędami, instytucjami ubezpieczeń społecznych, wszelkiemi sądami oraz komisjami rozjemczemi;

b) przedstawia władzom państwowym, komunalnym, oraz instytucjom ubezpieczeń społecznych wniosek w sprawach dotyczących członków Związku;

c) zawiera zbiorowe umowy najmu;

d) udziela członkom porady i obrony prawnej w sprawach wynikających z ustaw socjalnych, stosunku najmu i działalności związkowej;

e) zwoływa zebrania, konferencje, zjazdy i wiece w sprawach zawodowych, gospodarczych, oraz ustawodawstwa społecznego;

f) urządza odczyty i kursy w sprawach azwodowych i kultularnych, oświatowych, wydaje organ Związku, broszury i odezwy;

g) zbiera i ogłasza statystykę w sprawach zawodowych i socjalnych;

h) uczestniczy w wyborach do instytucji ubezpieczeń społecznych, do sądów przemysłowych i pracy, oraz do pracowniczych instytucji reprezentacyjnych.

Dział III.
Należenie do Związku.

§ 6.
Członkowie Związku.

Członkiem Związku może zostać każdy pracownik nie przekraczający 50 lat życia — bez różnicy płci — zatrudniony w przemyśle górniczym na mocy umowy najmu, który godzi się na niniejszy statut i statut Z. Z. P.

Zarząd Główny Związku może ustalić osobne warunki przyjmowania pracowników, którzy ukończyli 50 lat życia. Członków takich przyjmuje Zarząd Główny na uzasadniony wniosek odnośnej filji.

Członkowi Związku nie wolno należeć równocześnie do obcej organizacji zawodowej.

§ 7.
Prawa członków.

Członkowi Związku przysługuje prawo:

a) brania udziału we wszystkich zebraniach Związku;

b) czynnego i biernego wyboru do władz Związku, przyczym prawo biernego wyboru do władz Związku przysługuje członkowi po 5-ciu latach należenia bez przerwy do Związku;

c) do bezpłatnej porady prawnej od chwili wstąpienia do Związku a do bezpłatnej obrony prawnej po conajmniej ½ rocznej przynależności do Związku, wyłącznie w sprawach wynikłych z ustaw socjalnych, stosunku najmu i działalności zawodowej. Spraw starszych niż członkowstwo nie załatwia się;

d) do wsparć od Związku — w miarę posiadanych przez Związek środków — w razie: strejku, bezrobocia, choroby i w razie śmierci członka, przyczem warunki otrzymania i wysokość wsparć określa osobny Regulamin Opłat i Wsparć uchwalony przez Walne Zebranie Związku;

e) Regulamin Opłat i Wsprać określa warunki nabywania uprawnień do wsparć dla członków przechodzących z jednego Związku należącego -do Zjednoczenia Zawodowego Polskiego do drugiego Związku należącego również do tegoż Zjednoczenia.

§ 8.
Obowiązki członków.

Każdy członek związku jest obowiązany:

a) przestrzegać postanowień niniejszego statutu i Regulanim Opłat i Wsparć, statutu Z. Z. P., oraz uchwał władz Związku;

b) opłacać regularnie składki członkowskie zgodnie z § 9 statutu Związku;

c) uczęszczać na zebrania i zjazdy swojego Związku oraz wiece Z. Z. P.;

d) być karnym i solidnym członkiem Związku, dbać o jego rozwój oraz dobrą sławę, szerzyć uświadomienie wśród swoich kolegów i pozyskiwać nowych członków;

e) uczciwie wykonywać swoje obowiązki obywatelskie i pracownicze;

§ 9.
Opłaty członkowskie.

1) Członek Związku wpłaca jednorazowo wpisowe oraz tygodniową składkę członkowską określoną regulaminem Opłat i Wsparć;

2) Czynny członek Związku, powołany do służby wojskowej uzyskuje po powrocie do Związku swoje prawa w stosunku do opłacanych poprzednio składek, jeżeli się przed odejściem do wojska odmeldował i po powrocie w przeciągu 4-ech tygodni swoją książkę członkowską za pośrednictwem zarządu swojej filji lub męża zaufania prześle do Zarządu Głównego. To samo dotyczy odbywających ćwiczenia wojskowe lub przymusowe urlopy.

3) Członek Związku w okresie pozostawania bez pracy opłaca składkę członkowską określoną Regulaminem Opłat i Wsparć.

4) Z utratą członkowstwa Związku traci b. członek temsamem wszelkie pretensje do majątku Związku i wpłaconych sładek; to samo odnosi się do rodziny i spadkobierców członka.

§ 10.
Wystąpienie lub wykluczenie członka.

1) Członek przestaje należeć do Związku:

z powodu dobrowolnego wystąpienia ze Związku, przyczem członek jest zobowiązany powiadomić o tem Zarząd Związku, uregulować zaległe składki do terminu wystąpienia i zwrócić kwitarjusz członkowski;

2) Wykluczenie członka ze Związku może nastąpić z następujących powodów:

a) za nieprzestrzeganie statutu i regulaminu Związku;

b) za niewykonanie zarządzeń władz Związku;

c) za działalność na szkodę Z. Z. P.;

d) za utajoną przynależność do innej organizacji zawodowej;

3) Wykluczenie członka filji lub Zarządu filijnego następuje przez Zarząd Główny na umotywowany wniosek zarządu filijnego ewentl. sekretarza obwodowego.

4) Ponowne przyjęcie wykluczonego członka może nastąpić na wniosek zarządu filijnego do Zarządu Głównego nie wcześniej jednak, jak po upływie ½ roku od dnia wykluczenia.

Dział IV.
Organizacja Związku.

§ 11.
A. Władze Związku.

Władzami Związku są:

a) Walne Zebranie Związku;

b) Zarząd Główny Związku;

B. Władze Nadzorcze.

Władzami nadzorczemi są:

a) Sejmik Z. Z. P.

b) Rada Z. Z. P.

c) Wydział Z. Z. P.

C. Organ Kontrolny Związku.

Organem Kontrolnym Związku jest: Komisja Rewizyjna Związku.

§ 12.
Walne Zebrania Związku.

1) Walne Zebranie składa się:

a) z delegatów wybranych przez członków Związku, przyczem na każde 500 członków czynnych wybiera się 1 delegata, który musi być przynajmniej przez 5 lat czynnym członkiem Związku; wyjątek stanowią miejscowości, gdzie organizacji Z. Z. P. jeszcze nie było.

b) z urzędującego Zarządu Głównego;

c) z urzędującej Komisji Rewizyjnej;

2) Wydział Rady Z. Z. P. ma prawo delegowania swoich przedstawicieli na każde Walne Zebranie Związku.

3) Walne Zebranie odbywa się co 3 lata; termin i miej-

skiego pod groźbą represji do przystępowania w szeregi organizacji narodowych socjalistów.

Stwierdzamy w tym postępowaniu wyraźne pogwałcenie praw mniejszościowych zagwarantowanych traktatem Wersalskim oraz w szczególności Konwencją Genewską z 15-go maja 1922 r. domagając się od kompetentnych naszych władz, a o ile chodzi o teren śląski od władz do tego powołanych względnie od kompetentnych władz Międzynarodowych, natychmiastowej interwencji lub w razie nieskuteczności przekazania sprawy jako spórnej do decyzji Ligi Narodów w Genewie.

Aczkolwiek opinja domaga się stanowczo zareagowania na gwałty niemieckie wobec mniejszości, odpowiedniemi represjami, uważamy, że nie wolno nam przykładem niemieckiem opuszczać narazie międzynarodowego stanu prawnego mając to przekonanie, że czynniki przywrócą *natychmiast* pełne tegóż poszanowanie.

Przyjęciu tej rezolucji towarzyszyły długotrwałe i burzliwe oklaski i okrzyki na cześć braci tamtejszych oraz okrzyki żądające odwetu za krzywdy i gwałty braciom naszem wyrządzone.

(Dokończenie nastąpi)

Zatarg zarobkowy w kopalniach kruszczu

Jak wiadomo przed 3 miesiącami wypowiedzieli przemysłowcy umowę płac w górnictwie kruszczowem. Przeprowadzone między zainteresowanemi stronami pertraktacje nie doprowadziły do zawarcia nowej umowy, albowiem przemysłowcy domagali się stanowczo obniżki zarobków o 12 proc.

Jak już po krótce donosiliśmy, w dn. 12 bm. odbyło się posiedzenie Komisji Pojednawczej i Arbitrażowej, dokąd pracodawcy skierowali spór do rozstrzygnięcia. Przedstawiciel Zw. Pracodawców uzasadnił konieczność obniżki płac m. in. tem, że ceny rudy zagranicznej mimo kosztów transportu są dużo niższe od cen rudy krajowej. Wskazał przytem na Australję, która posiada rząd socjalistyczny, a gdzie obniżono zarobki o 30 proc. i dlatego — zdaniem jego — mogą tamtejsi przemysłowcyę dostarczyć rudę do innych krajów za tańszą cenę. Dalej stwierdził, że przeciętny zarobek miesięczny robotnika w kopalni kruszczu wynosi 236 zł., podczas gdy przeciętny zarobek robotnika na kopalni węgla wynosi zaledwie 162 zł.. a mimo to robotnicy na kopalniach węgla zgodzili się dobrowolnie na obniżkę płac, jak to miało miejsce na kopalni „Emma". W końcu oświadczył, że jeżeli obniżka płac nie nastąpi, to może dojść do całkowitego rozbicia Związku Pracodawców.

Na wywody te, nie zawierające właściwych przyczyn wysokich cyn rudy u nas produkowanej, że wymieniemy np. wysokie pensje pp. dyrektorów, rozbudowana administracja, odpowiedział przedstawiciel Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, kol. Ogrodowicz, który w trafny sposób scharakteryzował dążenie przemysłowców. Stwierdzając, że uzasadnienie przez przemysłowców obniżki płac nie może wogóle przekonać przedstawicieli robotników o konieczności obniżki płac, oświadczył się z całą stanowczością przeciw jakiejkolwiek obniżce zarobków.

Po długotrwałych obradach wydała Komisja Pojednawcza i Arbitrażowa następujący wyrok:

Dotychczas obowiązujące zarobki na kopalniach kruszczu obniża się od pozycji 1 do 51 (robotnicy pod ziemią zatrudnieni) o 5 proc., od pozycji 52 do 65 o 3 proc. Płace robotnic na powierzchni zatrudnionych od pozycji 67 do 69 pozostawiono bez zmian, jak również nie zmieniono pozycji dotyczących małych dodatków. Orzeczenie to obowiązuje od dnia 1 czerwca do 31 grudnia 1933 roku.

Niekulturalne traktowanie robotników

Codziennie napływają skargi i żale od robotników tak do rad zakładowych jak również do związków zawodowych z powodu szykanowania, dokuczania i bardzo złego obchodzenia się z nimi przez panów urzędników. W miarę pogłębiania się kryzysu gospodarczego, stwierdza się coraz gorszy ucisk moralny robotników, który przybiera wprost formy hańbiące pod wzgl. kulturalnym. Wprawdzie nie od wczoraj lub dzisiaj notuje się takie zjawiska, lecz bolesnym jest przytem stwierdzić fakt, że wybitny udział w tej niekulturalnej procedurze biorą niestety i nasi polscy urzędnicy, czy to kierownicy, inżynierowie e. t. c. nie wyłączając samych dyrektorów.

N. p. w przemyśle węglowym, gdzie obecnie warunki pracy można nazwać nieludzkiemi dla robotników, a łączące się z niebywałem dotąd wyzyskiem materjalnym, jest zrozumiały odruch i głośne domagania się swych praw przez gnębionych górników. Jak reagują na to nasi panowie urzędnicy, to można stwierdzić, że w większości takich wypadkach następują szykany i dokuczanie w najrozmaitszy sposób przez natychmiastowe przeniesienie do innej pracy, zawsze na gorszych warunkach. Przy następnej redukcji lub przegrupowaniu do niższych zarobków znajdują się stale nazwiska żalących robotników, którym się powody tegoż otwarcie podaje i to za złośliwą uwagą danego urzędnika: „Niech wam teraz pomoże ta wasza organizcja gdzieście się żalili na nas". Padają słowa obelżywe, prowokacyjne, drwiące pod adresem robotnika i jego organizacji, nie wyłączając nawet wygrażania się lub czynnego znieważenia robotnika. W setkach wypadkach krzywdzi się zasłużonych Polaków i spokojnych ludzi jedynie z tych przyczyn, jakie wyżej podano. Na czoło takich zakładów wybija się obecnie kopalnia „Wolfgang-Wawel", gdzie panują najgorsze pod każdym względem warunki w przemyśle węglowym i gdzie na domiar zła materjalnego potęgują zło moralne nasi polscy panowie inżynierowie, przez swe wysoce niewłaściwe postępowanie w obchodzeniu się z robotnikami. Jeżeli młody polski urzędnik odzywa się do starego działacza narodowego, który przez cały swój wiek pracował dla Polski i uwagę zwraca na to, że zaborca w czasach niewoli tak brutalnie nie postępował z robotnikiem, odzywa się w opryskliwej formie słowami: „Jak wam się nie podoba w Polsce, to idźcie do germana", to chyba najlepiej dowodzi o „kulturalnym" zrozumieniu swej misji tych panów na Śląsku. Coprawda roi się tam od młodych inżynierów zajmujących wysokie stanowiska kierujące, lecz pożal się Boże do jakich stosunków smutnych dostał się tam robotnik, który stał się jedyną ofiarą tych wspinających się bezwzględnie po drabinie karjerowo-materjalnej panów własnego interesu.

Znów w innym wypadku, jak na kop. „Niemcy", „polski" dyrektor inż. Śniegoń, nakazuje przeniesienia uczonego elektrykarza do pracy jako wozaka w kopalni, której to roboty nigdy nie widział i nie jest w stanie jej wykonać z

---

sce wyznacza Zarząd Główny Związku w porozumieniu z Wydziałem Rady Z. Z. P.

Termin Walnego Zebrania z porządkiem obrad winien Zarząd Główny ogłosić przynajmniej na 6 tygodni w organie Związku i w „Głosie Zjednoczenia".

4) Nadzwyczajne Walne Zebranie może Zarząd Główny zwołać w porozumieniu z Wydziałem Rady Z. Z. P. oraz obowiązany jest zwołać na uzasadnione żądanie Rady Z. Z. P. w porozumieniu z Zarządem Głównym Związku.

5) Wnioski na Walne Zebranie stawiać wolno poszczególnym filjom, obwodom filijnym, Zarządowi Głównemu, Komisji Rewizyjnej, oraz Wydziałowi Rady Z. Z. P. Wnioski winne być nadesłane na piśmie do Zarządu Głównego najpóźniej na 4 tyg. przed Walnem Zebraniem.

6) Walne Zebranie jest prawomocne przy obecności conajmniej 2/3 uprawnionych uczestników Walnego Zebrania. W razie braku kompletu, Zarząd Główny winien w przeciągu 4-ch tygodni zwołać z tym samym porządkiem dziennym następne Walne Zebranie, które jest prawomocne bez względu na liczbę obecnych.

§ 13.

Kompetencje Walnego Zębrania.

Do kompetencji Walnego Zebrania należy:

a) przyjęcie lub odrzucenie sprawozdania Zarządu Głównego;

b) udzielenie lub odmowa pokwitowania za stan kasy;

c) zmiana statutu Związku, przyczem zmieniony statut podlega zatwierdzeniu przez Wydział Rady Z. Z. P.;

d) uchwalenie Regulaminu Opłat i Wsparć (§ 7. p. d. i e. oraz § 9 p. 1. i p. 3.);

e) Wybór Zarządu Głównego i Komisji Rewizyjnej:

f) rozpatrzenie wniosków nadesłanych zgodnie z § 12 ust. 5-ym.

2) Wybór Zarządu Głównego, Komilsji Rewizyjnej, oraz delegatów na Sejmik Z. Z. P. większością głosów, uprawnionych do głosowania uczestników Walnego Zebrania, za pomocą tajnego głosowania, .lub przez aklamację za zgodą Walnego Zebrania.

3) Zmiana statutu Związku może być uchwalona conajmniej większością 2/3 głosów obecnych, uprawnionych do głosowania uczestników Walnego Zebrania. Inne uchwały zapadają większością głosów.

§ 14.

Zarząd Główny Związku.

1) Zarząd Główny składa się z 3-ch członków wybieranych na trzyletnią kadencję przez Walne Zebranie Związku, a mianowicie: prezesa, sekretarza i skarbnika.

2) Posiedzenia Zarządu Głównego odbywają się według potrzeby, uchwały są ważne przy obecności większości Zarządu Głównego.

§ 15.

Kompetencje Zarządu Głównego.

1) Do Kompetencji Zarządu Głównego należy:

a) kierowanie wszystkiemi pracami Związku;

b) zarządzanie majątkiem Związku, przyczem sposób lokowania gotówki winno się odbyć w porozumieniu z Wydziałem Rady Z. Z. P. i Komisję Rewizyjną Zw. Górników Z. Z. P.:

c) prowadzenie regularnej książkowości i administracji Związku;

d) w porozumieniu z Komisję Rewizyjną i za uprzednią zgodą Wydziału Rady Z. Z. P. nabywanie, sprzedawanie i obciążanie nieruchomości;

e) Wydawanie organu i publikacji Związku;

f) przyjmowanie i zwolnienie urzędników i funkcjonarjuszy Związku. Zwolnieniu przysługuje prawo odwołania się do Komisji Rewizyjnej i pozatem do Wydziału Rady Z. Z. P.;

h) Wykonywanie uchwał Walnych Zebrań;

i) Reprezentowanie Związku na zewnątrz i wewnątrz oraz zastępowanie Związku przed sądami, Komisjami roziemczemi i Władzami administracyjnemi;

k) przelewanie 5 % od ogólengo dochodu od składek zwyczajnych do kasy Wydziału Rady Z. Z. P.;

2) Zarząd Główny jest odpowiedzialny przed Walnem Zebraniem Związku oraz przed Wydziałem Z. Z. P. za szkody i straty Związku wynikłe z powodu jego świadomego niedopatrzenia.

3) Wykluczenie lub zawieszenie w czynnościach członka Zarządu Głównego lub Komisji Rewizyjnej może nastąpić po stwierdzeniu poważnego i uzasadnionego wykroczenia w działalności związkowej przez Wydział Rady Z. Z. P. Wykluczonemu lub zawieszonemu przysługuje prawo odwołania się do Rady Z. Z. P. i ponadto w pierwszem wypadku do Sejmiku Z. Z. P.

4) W razie śmierci, wystąpienia lub zawieszenia członka Zarządu Głównego, Wydziału Rady Z. Z. P. ma prawo na wniosek Zarządu Głównego i w porozumieniu z temże Zarządem i Komisję Rewizyjną uzupełnić brakujący skład Zarządu Głównego.

§ 15.

Komisja Rewizyjna Związku.

Komisja Rewizyjna składa się z 7 członków i 3 zastępców wybieranych na 3 letnią kandencję przez Walne Zebranie Związku.

2) Komisja Rewizyjna wybiera z pośród siebie przewodniczącego, oraz delegacje po 2 rewizorów kasy.

3) Posiedzenia Komisji odbywają się przynajmniej raz za rok i są prawomocne przy obecności większej części jej członków. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. Plenarne posiedzenie Komisji zwołuje przewodniczący w porozumieniu z Zarządem Głównym Związku.

§ 17.

Kompetencje Komisji Rewizyjnej.

1) Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy:

a) przeprowadzenie raz na miesiąc rewizji Kasy Zarządu Głównego przez rewizorów kasy z których to rewizji daje sprawozdanie Wydziałowi Rady przez Zarząd Główny Związku. Oprócz tego może Komisja Rewizyjna urządzać raz w roku rewizję doraźną kasy związkowej;

b) ustalenie wysokości odszkodowań i diet dla członków Zarządu Głównego. Od decyzji Komisji Rewizyjnej, członkowie Zarządu Głównego odwołać się mogą do Wydziału Rady Z. Z. P.;

c) Powzięcie wspólnie z Zarządem Głównym za uprzednią zgodą Wydziału Rady Z. Z. P. uchwał co do nabywania oraz obciążania nieruchomości związkowych;

§ 18.

Filje Związku.

1) Filię może Zakładać Główny Zarząd w każdej miejscowości, w której liczba członków wynosi conajmniej 15.

W miejscowościach mających mniej jak 15 członków ustala Zarząd Główny miejsce płatnicze.

2) Filje odbywają co miesiąc zwykłe zebranie, a raz do roku w styczniu lub w lutym zebranie walne, na którym zarząd filijny zdaje sprawozdanie z swej działalności i które wybiera nowy Zarząd filijny i dwóch rewizorów kasy.

3) Wszelki materjał filijny zakupiony za składki przewidziane statutem. lub też za dobrowolne składki, jak sztandar z przyborami, książki, akta, stemple i t. p. oraz gotówka jest własnością Związku.

Przy likwidacji filji, wystąpieniu, przestąpieniu do innego Związku, lub wykluczeniu przypada wyżej wymieniony majątek filijny Związkowi Górników Z. Z. P.

§ 19.

Zarząd filji.

1) Zarząd filji składa się 3 osób, prezesa, sekretarza i skarbnika, wybranych na roczną kadencję.

2) Posiedzenia Zarządu filji odbywają się przynajmniej raz w miesiącu.

3) Do obowiązków Zarządu filji należy:

a) dbanie o rozwój filji przez zjednywanie nowych członków;

b) utrzymanie stałej łączności z zarządem Głównem wzgl. odnośnym sekretarzem obwodowym;

c) z zebranych składek miesięcznych wolno zarządowi filji zatrzymać 15-% na pokrycie kosztów miejscowych, jak portorja, materjał piśmienny itd., oraz na opłacenie mężów zaufania. Pozostałe fundusze używa się na cele oświatowe i agitacyjne, z których musi być zdany dokładny obrachunek;

d) urządzanie co miesiąc zebrań filijnych i dostarczanie członkom organu Związku;

e) zwoływanie w styczniu i lutym walnego zebrania filji.

4) Spory pomiędzy członkami rozstrzyga zarząd filji: przeciwko uchwale zarządu filji wolno się odwołać w przeciągu 2-ch tygodni do Zarządu Głównego, który decyduje ostatecznie.

5) Wszelkie rezolucje uchwalone na zebraniu filji nie mogą być publikowane, lecz winny być przesłane do Zarządu Głównego.

6) Rewizorzy Kasy winni badać co miesiąc kasę filijną i lokalną. Przy stwierdzeniu jakichkolwiek nieścisłości kasowych są rewizorzy kasy zobowiązani o takim wypadku natychmiast uwiadomić Zarząd Główny. Z każdej przeprowadzonej rewizji spisują rewizorzy protokół, którego zarząd filji dołącza do akt kasowych filji.

7) za świadome niedopatrzenie swych obowiązków jest zarząd filijny solidarnie odpowiedzialny wobec Zarządu Głównego.

Zarządy filijne spełniają zarządzenia Zarządu Głównego i polecenia sekretarzy obwodowych.

Dział V.

Rozwiązanie Związku, majątek Związku.

§ 20.

Rozwiązanie Związku może nastąpić na mocy uchwały Walnego Zebrania powziętej większością 9/10 obecnych, uprawnionych do głosowania uczestników Walnego Zebrania.

§ 21.

Majątek Związku.

1) W razie rozwiązania Związku Z. Z. P. wszelki majątek ruchowy i nieruchowy Związku przypada na rzecz Zjednoczenia Zawodowego Polskiego.

W tym wypadku traci Związek Prawo do używania nazwy Z. Z. P.

2) W razie przemusowego rozwiązania Związku wszelki majątek ruchomy i nieruchomy Związku przechodzi również na rzecz Zjednoczenia Zawodowego Polskiego.

§ 22.

Statut niniejszy uchwałony przez V. Walne Zebranie Związku wchodzi w życie od 1-go czerwca b. r. wzgl. od daty zarejestrowania go przez Głównego Inspektora Pracy.

Od tego terminu traci statut dotyczasowy moc obowiązującą.

powodu choroby płucnej, co zaświadczył lekarz, który polecił pracę jedynie na powierzchni. Pomimo błagania i próśb i powołania się na okoliczność, że ojciec został zabity na tej kopalni, oraz, że brat również zmarł na chorobę piersiową odrzuca cynicznie tem pan dyrektor wszelkie prośby i błagania biednego robotnika i żywiciela licznej rodziny, którego skazuje świadomie na ruinę i zniszczenie. Takie postępowanie, graniczące do sadystycznej zemsty i to bez powodów, wywołuje najfatalniejsze skutki moralne, które przynoszą ujmę na ogół i dobremu imię sumiennych urzędników, którzy na szczęście zajmują jeszcze sporo miejsc. Należy wspomnieć także o kopalni Matylda, gdzie członków Z. Z. P. traktuje się podobno „troskliwie“ jak wyżej podano.

Takich i podobnych wypadków z wielu kopalń możnaby setki, ba tysiące naprowadzić i które właśnie dowodzą mimowoli, że sprawcami separatyzmu i głośnego złorzeczenia na „gorolów“ są właśnie ci sami ludzie, którzy tak bardzo ubolewają nad takiemi zjawiskami. Można rozumieć ciężkie wymogi stawiane i panom inżynierom w dobie kryzysowej, lecz nie dowodzi to, że z tem musi się łączyć dokuczanie niekulturalne wobec tych małych, którzy stali się już i tak największemi ofiarami kryzysu, co bynajmniej nie można mówić o urzędnikach. Polski robotnik nie żąda od polskiego przełożonego, aby go traktował sielankowo, lecz domaga się słusznie, że nie należy naśladować a nawet nie konkurować przy dokuczaniu polskim pracownikom, z największym jego wrogiem w czasach niewoli narodowej, jakim był butny prusak i wierny sługa Bismarka na stanowiskach, które zajmują nasi „rodacy“ a sromotnie odwdzięczających się temu, który dla nich walczył i spodziewał się sprawiedliwego traktowania polskiego ludu pracy.

Sprawa rencistów knapszaftów niemieckich załatwiona?

Jak już donosiła prasa wstrzymano wypłacane dotychczas przez Sp. Bracką zaliczkowo pensje inwalidzkie rencistom knapszaftów niemieckich. Długotrwałe pertraktacje z Wojewodą Śląskim i Ministerstwem i kilkakrotne interwencje przedstawicieli Związku w Warszawie, oraz zabiegi Zarządu Sp. Brackiej doprowadziły nareszcie do uzgodnienia. Rząd warszawski wyraził zgodę wyasygnowanie pewnych funduszy z których należałoby pensje te płacić. Jak się dowiadujemy w ostatniej chwili ma zostać wyasygnowane 95.000 złotych jako tymczasowa kwota do wypłacania tych pensji inwalidzkich na przeciąg 2 miesięcy. Jest nadzieja, że sprawa ta nareszcie zostanie załatwiona, o ile nie zajdą jakie inne przeszkody?

—o—

Zwycięstwa Zw. Górn. Z. Z. P.

przy wyborach Rad Zakładowych i starszych brackich.

Kopalnia Knurów:

Wybory do rady załog. odbywały się w dniach 23 i 24 maja br. z wynikiem następującym:

Lista Zw. Górn. Z. Z. P. otrzymała 605 głosów, mand. 5 i 2 uzup., Lista Centr. Zw. Górn. otrzymała 252 głosów, mand. 2, Lista Z. Z. Z. otrzymała 211 głosów, mand. 2. Uprawnionych do głosowania było 1182 robotników.

Do powyższego wyniku należy dodać, że socjaliści utracili 2 mandaty w porównaniu z rokiem ubiegłem i dziwna rzecz, że nastąpiło to po niesłychanie gwałtownych atakach przez towarzyszów Centr. Zw. z ich głównym demagogiem H. na czele, który nieomal w każdym numerze „Gazety Robotniczej“ bryzgał błotem na członków Zj. Zaw. Polskiego w radzie załogowej.

Nawet i specjalnie urządzane wiece przedwyborcze przez towarzyszy, obfitujące w brudne napaści na Z. Z. P. nie zdołały uratować razem z tow. Hajdukiem i jego laiborganem, pozycji bankrutów Knurowskich Zaś zjednoczeniowcy byli skromni i spokojni, bez najmniejszej agitacji i wieców zyskali i zwyciężyli.

• • •

Kopalnia Wirek:

W dniach 31 V. i 1 czerwca b. r. odbyły się wybory do rady załogowej z wynikiem następującym:

Lista Zw. Górn. Z. Z. P. otrzymała 824 głosów. mand. 8 i 2 uzupełn., Lista Centr. Zw. Górn. otrzymała 113 głosów, mand. 1, Lista Gen. Fed. Pracy otrzymała 50 głosów, bez mandatu. Uprawnionych do głosowania było 1035 robotników.

To świetne zwycięstwo listy Z. Z. P. zostało odniesione dzięki wielkiemu zaufaniu, jakim od lat darzy załoga członków rady załog., a zwłaszcza przewodn. drh. Krząkały, znany jako otwarty sumienny i bezinteresowny działacz społeczny, który stanowi wielki walor dla tamt. załogi.

* * *

Kopalnia Bielszowice:

Przy odbytych wyborach starszego brackiego w dniu 18. 5. b. r. wybrano ponownie druha Wilka przeważającą większością głosów. Mianowicie z oddanych ważnych głosów padło 262 na drh. Wilka, zaś na kandydata Centr. Zw. Górników oddano 82 i wreszcie na kand. Chrześc. Z. Z. P. 14 głosów.

Wynika z powyższych wyborów, że tylko zaufanie jakiem się cieszył dotąd drh. Wilk, zaważyło na szali zwycięstwa Z. Z. P. i jego osoby.

—•••—

Znak czasu

czyli bomby łzawiące na zebraniu załog. kopalni „Wolfgang-Wawel“.

W dniu 10. 6. br. zwołała rada załog. powyższej kopalni ogólne zebranie robotników do cechowni, gdzie działy się rzeczy niesamowite a będące zarazem smutnym świadectwem dla niektórych ludzi. uprawiających szkodliwą robotę. Od pewnego czasu toczy się zacięta walka zakulisowa w związku powołania inżyniera Wańka na stanowisko wicedyrektora tej kopalni. Jaką misję właściwie wymieniony inżynier ma do spełnienia stwierdzić nie możemy, lecz krążą głośne wersje, że ma powierzenie przeprowadzić gruntowną naprawę opłakanych stosunków panujących w tym zakładzie. Jest pewnym. że nastąpi zmniejszenie liczby urzędników, którzy zwłaszcza na wyższych stanowiskach przyszli z poza Śląska. Ponieważ inż. Waniek jest rodowitem Ślązakiem, robi się z strony pewnych urzędników wszystko, aby utrącić i pozbyć się jego, lecz nie prowadzi się walki otwartej, lecz zakonspirowaną, za pomocą słabych jednostek członków rady zakładowej z niebardzo pochlebną opinją, oraz grupy robotników, będących członkami związków i towarzystw, o których bliżej mówić nie potrzeba.

Pod pozorem ważnych spraw robotniczych zwołano owe zebranie załogowe i cechownia była zapełniona. Nagle poruszono sprawę inż. Wańka, przeciw któremu przemawiali owi członkowie rady, będących jakby wynajęci do tej sprawy, skutkiem czego powstała nieopisana burza wśród robotników. Jedni krzyczeli precz z nim, zaś większość załogi wołała „precz z gorolami“. Załoga nie dopuściła inicjatorów zebrania do dalszego głosu i zajęła groźną postawę wobec rady załogowej, do której z zresztą straciła zaufanie. A ponieważ hałas i tumult trwał, wykorzystali to przeciwnicy inż. Wańki i rzucili na kilku miejscowych w cechowni przygotowane przedmioty z gazami łzawiącemi, aby rozbić nieprzychylne dla nich zebranie, co im się też powiodło.

Doczekaliśmy się niedługo czasów, że tak popularne u nas walki za pomocą pałek i gazów, przenoszą się na zgoła nieoczekiwany teren. Wstrzymujemy się na razie od wydania sądu na tych, którzy za pieniądze i przekupstwo dają się nabrać jako narzędzie do tak niesmacznej i wogóle niechlujnej roboty, w dodatku dla ludzi, którzy właśnie biednego i nieuświadomionego robotnika wciągają w krąg hecy przeciwko rodowitemu Ślązakowi którego się sztucznie robi orgeszem.

Nie mamy zamiaru bronić p. Wańka, lecz wypadki na kopalni „Wolfgang-Wawel“ dają wiele do myślenia, bowiem dotąd nikt nie oponował przeciw tej pokaźnej liczbie urzędników nieślązaków, a którzy z ich własnej winy są obecnie znienawidzeni przez ich zachowanie i uprawianie szkodliwej działalności jedynie w ich własnym interesie.

Jest to istotnie znak czasów...

—o—

Porada prawna

Depta Jerzy z Makoszów, który doznał nieszczęśliwego wypadku dnia 18. lutego 1931 r. Zakład nie przyznał żadnej renty dopiero na skutek odwołania na rozprawie dnia 19. kwietnia br. przyznano jemu 10%-wą rentę za czas od 11. kwietnia 1931 r. do 10. sierpnia 1932 r. 19,70 zł miesięcznie, czyli razem będzie jemu wypłacone 315,20 zł.

Pietrek Józef z Król. Huty, któremu zniżono rentę za wypadek z dnia 28. sierpnia 1929 r., wniósł odwołanie i na rozprawie dnia 19. kwietnia br. przyznano jemu nadal 30%-wą rentę trwałą od 1. maja 1932 r. w sumie 108,50 zł miesięcznie i za zaległy czas będzie jemu nadpłacone 433,80 zł i za wydatki na świadectwa lekarskie przyznano mu 19,40 złotych.

Z uroczystości poświęcenia sztandaru w Rudzie Śląskiej

W drugie Święto Zielonych Świątek obchodziły filje w Zjednoczenia Zaw. Polskiego w Rudzie Śl. wspaniałą uroczystość poświęcenia sztandaru. Uroczystość ta zgromadziła całe szeregi członków Zjednoczenia Zaw. Polskiego z sąsiednich filij i rozpoczęła się o godz. 9,30 nabożeństwem w kościele św. Józefa, w którem brały udział nawet filje pozamiejsco we Łagiewniki i Chropaczów, z swemi sztandarami, oraz przedstawiciele Związku Górników Z. Z. P. drh. Ogrodowicz, Szkolik i Urbańczyk, jako przedstawiciele Zarządu Głównego.

Poświęcenie sztandaru odbyło się po południu o godz. 14,30 w kościele św. Józefa. Przed poświęceniem sztandaru wygłosił ks. proboszcz i radca duchowny Skrzypczyk okolicznościowe kazanie na temat potrzeby chrześcijańskich organizacyj zawodowych, podnosząc specjalnie zasługi Z. Z. P. w obronie robotników. Po poświęceniu sztandaru odbył się pochód do ogrodu p. Lepiarczyka, gdzie koncertowała orkiestra do późnego wieczora. Pomiędzy gośćiami przybyli na uroczystość także wiceprezydent miasta Król. Huty, p. Dubiel, oraz p. Dubiel jun., poseł Wieczorek przedstawiciel Zarządu Głównego. Przemówienia wygłosili przedstawiciele Zarządu Głównego drh. Ogrodowicz i drh. Szkolik, poczem udekorowano dyplomami członków Z. Z. P., którzy przez 25 lat stali przy sztandarze Z. Z. P. W czasie koncertu nastąpiły występy Tow. Śpiewu „Dzwon“ z kilka prześlicznemi wykonanemi pieśniami.

Zarząd Kartelu Z. Z. P. dziękuje tą drogą wszystkiem którzy się przyczynili do upiększenia tej podniosłej uroczystości i to w pierwszem rzędzie Czcigodnemu Radcy Duchownemu ks. Proboszczowi za jego prześliczne przemówienie przy poświęceniu sztandaru, oraz organiście p. Plutowi, który dyregował Tow. Śpiewu przy występach w ogrodzie.

Tak samo dziękuje Zarząd Kartelu wszyystkiem tym, którzy się w jaki bądź sposób przyczynili do urządzenia tej uroczystości.

* * *

W dniu 9 lipca br. obchodzi filja II. Związku Górników w Katowicach 10-lecie założenia filji. Na program uroczystości składa się:

Nabożeństwo w kościele garnizonowym o godz. 9.40, oraz uroczyste zebranie o godz. 12-tej u p. Rzychonia, Katowice-Brynów.

—o—

Filje Związku Górników Z. Z. P.

które zdobyły ponad 3-ech nowowstępujących członków według obrachunków nadesłanych do kasy Związku w miesiącu maju br.

Filja Jaworzno — 30 członków, Filje Biertułtowy i Łagiewniki po 11 członków, Filja Byczyna 7 członków, Filje Siemianowice i Knurów po 4 członków, Filje Chropaczów maszynistów, Stebnik i Nikiszowiec górników po 3 członków.

16 filij zdobyło po dwóch i 17 po jednym członku.

Pozatem przystąpiło z obcych organizacyj do filji: Knurów 5, Świętochłowice 3, Bielszowice filja II. i Król. Huta maszynistów po 2 członków. Filje Dąb, Stebnik, Ruptawa, Mysłowice, górników, Mysłowice maszynistów, Katowice-Brynów, Ruda maszynistów, Chropaczów górników i Przyszowice po 1 członku.

Ogółem przystąpiło względnie przestąpiło do Związku Górników Z. Z. P. 146 członków.

Które filje staną na pierwszem miejscu z największą liczbą członków w następnym Głosie Górnika ? ? ?

Korespondencja

Z Małej Dąbrówki donoszą nam, że drh. Franciszek Sydrzysko, 23 czerwca br. obchodzi 10-lecie jako mąż zaufania w filji. Sydrzysko który jest długoletnim członkiem Z. Z. P. poświęcił się przez lat 10 jako mąż zaufania filji i pomimo już podeszłego wieku w dalszym ciągu bierze żywy udział w agitacji związkowej. Cześć Mu!

—o—

Komunikat I.

do Zarządów filii Związku Górników Z. Z. P.

Ażeby w przyszłości uniknąć niepotrzebnych wydatków spowodowanych przez wysyłkę monit do filji w sprawach kasowych, uprasza się wszystkich skarbników względnie prezesów, aby obrachunki wysyłali do Kasy głównej każdy miesiąc i to najpóźniej do 20-go każdego miesiąca bez względu na z inkasowaną kwotę pieniężną.

Również zwracamy uwagę, że obrachunek i pieniądze wysyła się w jednym dniu, a nie tak, jak to dotychczas niektóre filje praktykowały, wysyłając obrachunek 2—3 tygodnie prędzej od wysyłki pieniędzy, lub wysyła się pieniądze bez obrachunku.

Chcąc by książka kasowa zawsze była w porządku powinni skarbnicy względnie prezesi filijni nie utrudniać skarbnikowi w kasie głównej jego pracy.

W obecnym ciężkim czasie gdy potrzebne są Związkowi większe kwoty do wypłacania wsparć, jest punktualna wysyłka miesięcznych obrachunków pożądana.

Ponieważ w ostatnich miesiącach bardzo wiele filij zalegała z obrachunkami i należnościami za składki z poprzednich miesięcy i dlatego, że nie zareagowały ani na opominki ze strony Zarządu Głównego, przeto by zaoszczędzić sobie korespondencji i portorji, w przyszłości te filje. które nie nadeśla obrachunku i pieniędzy w terminie wyżej wspomnianym będziemy wymieniali w „Głosie Górnika“.

Zarząd Związku Górników Z. Z. P.

—o—

Komunikat II.

Z powodu licznych zapytań co do nowych statutów związkowych donosimy wszystkiem członkom, że po wydrukowaniu nowego statutu ogłosimy to w Głosie Górnika.

Cześć Jubilatom

W dniu 20 czerwca br. obchodził członek filji I. Związku Górników Z. Z. P. drh. Wyczyszczok Józef

25-letni jubileusz członkowstwa

Serdeczne życzenia zasyłają Zarząd i członkowie filji I. Katowice.

* * *

W dniu 1 lipca br. obchodzi drh. Kaczmarczyk Józef, z filji górników w Nikiszowcu

25 lat członkowstwa.

Drh. Kaczmarczyk jest od 12-tu lat mężem zaufania, biorąc czynny udział w agitacji związkowej.

Serdeczne życzenia zasyłają Zarząd i członkowie filji

* * *

W dniu 22 czerwca br. obchodził sekretarz i długoletni członek Związku Górników Z. Z. P. filji Hajduki Wielkie Greif Józef z swą zacną małżonką

Śrebrny Jubileusz małżeństwa.

Serdeczne życzenia składają Zarząd filji i członkowie.

Uroczystości

W dniu 6 sierpnia br. obchodzi filja Żwiazku Górników Z. Z. P. w Łagiewnikach

25-cio letnią rocznicę swego istnienia połączoną z uroczystością poświęcenia sztandaru.

Zarząd filji uprasza wszystkie filje sąsiednie ażeby w tym dniu nie urządzały zebrań i brały udział w powyższej uroczystości.

Pogram uroczystości zostanie nadesłany do filij z zaproszeniem.

* * *

Zarząd filji w Łagiewnikach zawiadamia swoich członków, że filja tamtejsza bierze udział w uroczystości 25-lecia Z. Z. P. w Nowej Wsi.

Redaktor odp. Franciszek Król w Katowicach. — Nakładem Związku Górników Zjedn. Zaw. Polskiego. — Druk: Spółka Wyd. „Śląski Głos Poranny“. Tel. 1706.